

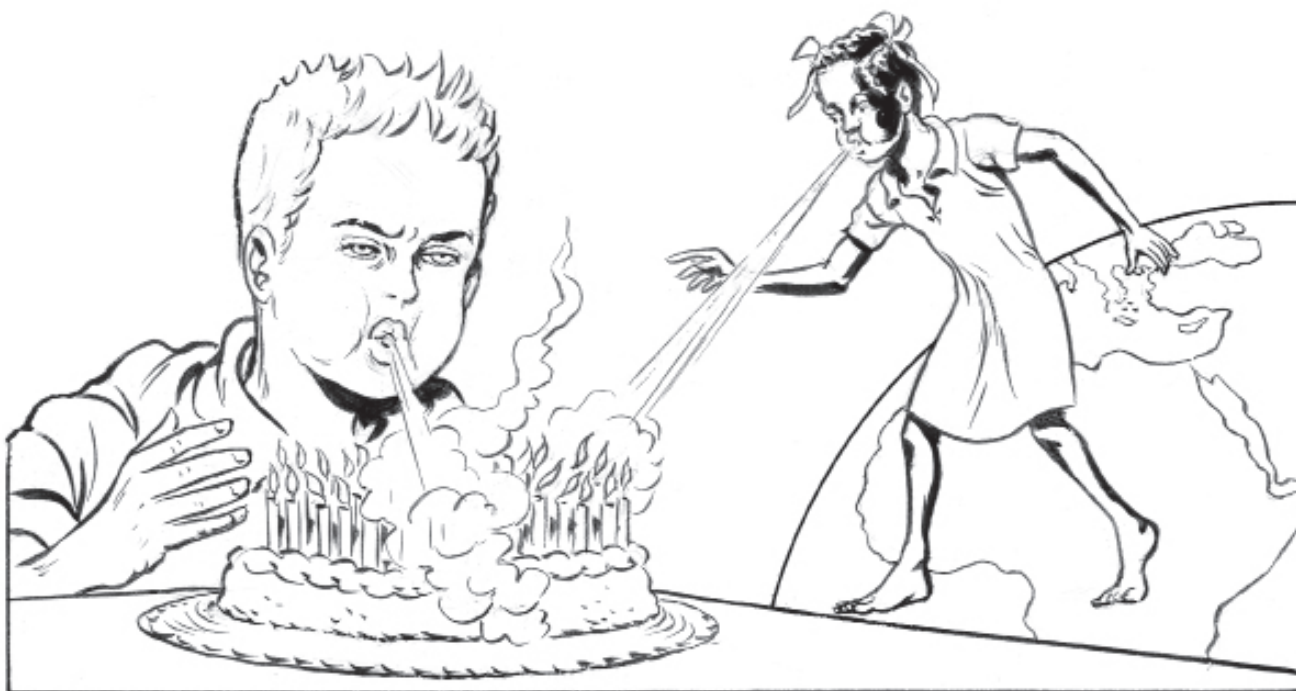
Rechten voor iedereen!



Al 70 jaar mensenrechten, 29 jaar kinderrechten!

Onder de loep

- Op 10 december vieren we 70 jaar mensenrechten.
Dat zijn de rechten die je hebt, gewoon omdat je een mens bent.
- Kinderen verdienen echter extra bescherming. In 1989 ondertekenden bijna alle landen van de wereld het belangrijke 'Verdrag voor de Rechten van het Kind'. Op 20 november vieren we 29 jaar kinderrechten, jouw rechten dus.
- Dat is een mooie gelegenheid om na te denken over hoe kinderen over de hele wereld (nog beter) beschermd kunnen worden tegen armoede, geweld, ziekte, pesterijen, seksueel misbruik, ongezonde leefomstandigheden, ...
- In Haïti bijvoorbeeld, worden zowel de mensen- als de kinderrechten nog niet voor iedereen gegarandeerd. Zo zijn kinderen vaak ondervoed en kunnen ze niet allemaal naar school.



DOEN

- Leg een verzamelmap aan over kinderrechten. Ontwerp zelf de cover.
- Ga op zoek naar informatie over de rechten zelf en over hoe ze toch nog vaak geschonden worden.
- Vertel op jouw beurt (in een stripje) hoe een doorsneedag bij jou verloopt.

Groeten uit Haïti



Hey, Ik ben Marie-José. Ik ben tien jaar en ik woon in Haïti. Vertel ik jou een en ander over mezelf?



5:00 Voor dag en dauw sta ik op.



5:30 Ik help mee in het huishouden van monsieur Richard en madame Régine.



6:00 Elke dag haal ik water aan de pomp. Het is een eind stappen.



6:30 Ik schrob het hele huis.



7:30 Tijd voor de vaat.



8:00 Oeps. Ik haast me naar school.



8:30 De lessen duren tot 13 uur.



13:30 Over een half uur verwacht monsieur Richard me. Ik help hem op de markt.



14:30 Ik schik de groenten en het fruit.



18:00 Monsieur Richard scheldt me vaak uit. Vooral als er niet veel wordt verkocht ... Er wacht me nog werk in de keuken.



21:30 Ik heb honger en ik ben moe. Ik ga slapen.



22:00 Ik moet meer mijn best doen. Ik wil mijn werk echt niet verliezen.

Zeg het maar

Zoek het op in je atlas.

Raadpleeg het register.

Haïti

- Gegevens vind je op blz. _____

Coördinaten Haïti: _____

- Raadpleeg zowel de staatkundige als de natuurkundige kaart.

Haïti situeert zich in (werelddeel): _____

Hoofdstad: _____

Welke zee of oceaan ligt heel ver weg van Haïti?

- ☐ Atlantische Oceaan
- ☐ Caribische Zee
- ☐ Stille Oceaan

Buurland van Haïti: _____

met als hoofdstad _____

Welke landen liggen niet in de buurt van Haïti?

- | | |
|----------------------------------|------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> IJsland | <input type="checkbox"/> Venezuela |
| <input type="checkbox"/> Jamaïca | <input type="checkbox"/> Canada |
| <input type="checkbox"/> Togo | <input type="checkbox"/> Cuba |

Goed of fout?

Haïti situeert zich in de buurt van de Kreeftskeerkring.

- | | |
|-------------------------------|-------------------------------|
| <input type="checkbox"/> Goed | <input type="checkbox"/> Fout |
|-------------------------------|-------------------------------|

**DOEN**

- Stel een landenfiche samen over Haïti. De zoekrobot helpt je wel.
- Wat kun je zoal op de fiche noteren? Info over taal, aantal inwoners, godsdienst, grootte, munteenheid, regering, klimaat, natuur, toerisme, ...
- Stop je landenfiche in je map.

In de klas



Jouw mening

Lijst op wat er bij Marie-José fout loopt.

Onder de loep

- De Verenigde Naties ondertekenden op 20 november 1989 het Kinderrechtenverdrag. Toch zit het in heel veel landen nog altijd niet snor.
- De verantwoordelijken geven het grif toe: niet alle landen slagen erin om elk kind de nodige gezondheidszorgen toe te dienen, op de schoolbanken te krijgen, te beschermen tegen geweld en uitbuiting, een dak boven het hoofd te geven, voldoende te voeden, ...
- Dankzij o.a. Unicef zijn er toch heel wat lichtpunten. De verantwoordelijken slagen er steeds beter in om de kinderen wereldwijd te beschermen en het voor hen op te nemen.

DOEN

- Heb je een idee van jouw rechten? Lijst die op. Doe je het alleen of werk je samen met een klasgenoot? Geef het overzicht een plaats in je verzamelmap.

Schendingen

**Ziek**

In Bangladesh en in India lijden nog heel veel kinderen aan melaatsheid.

Analfabeet

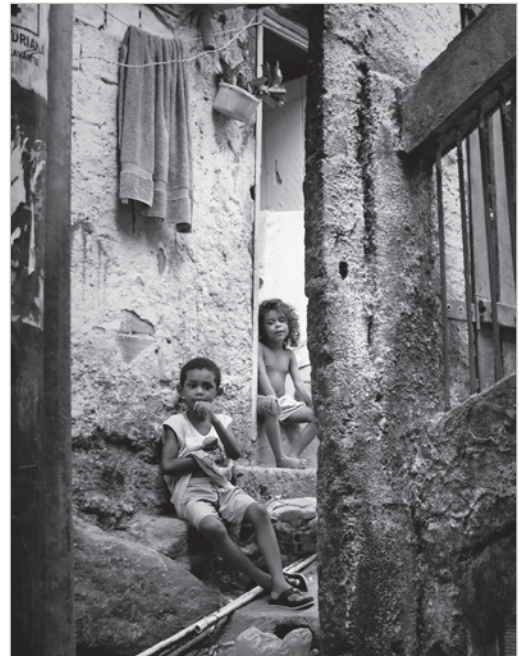
In Benin in West-Afrika boffen de kinderen als ze naar school kunnen.



© spirit of america / Shutterstock.com

Straatkinderen

Ook in Brazilië vind je nog heel veel straatkinderen.



© Elena Mirage / Shutterstock.com

Schendingen

Kinderarbeid

Heel veel kinderen in Nepal weven dag in, dag uit tapijten.



© Ye Choh Wah/Shutterstock.com

Kindsoldaten

Nog altijd worden er kinderen opgeleid om oorlog te voeren.



Onder de loep

- Vooral in Centraal-Afrika, maar ook in Azië en Latijns-Amerika worden kinderen ingezet om oorlog te voeren.
- Wereldwijd werken meer dan vijftien miljoen kinderen als huispersoneel. Ongeveer vijf miljoen van hen zijn jonger dan twaalf.
- In oorlogsgebieden tref je sowieso vluchtelingenkampen aan. Ellende is er troef. Omwille van bijvoorbeeld gebrek aan drinkbaar water en hygiëne verspreiden ziektes zich razendsnel.
- Uit geldnood belanden ook kinderen in de prostitutie, zowel jongens als meisjes.

DOEN

- Ook in ons land kunnen de kinderrechten worden geschonden. Geef een overzicht. Kies je voor groepswork? Wie is de verslaggever? Geef het verslag een plaats in je verzamelmep.

Onder de loep

Schrijf over een 'recht' of een 'bescherming' een weetje of anekdote. Geef een voorbeeld van waar het fout loopt of wie dit recht schendt. Vertel aan de klas wat je gevonden hebt.

- Je hebt het recht op een naam en een nationaliteit.
- Je hebt het recht om je mening te geven.
- Je hebt het recht op zorg en liefde.
- Je hebt het recht op voldoende en gezond eten en drinken.
- Je hebt het recht op informatie.
- Je hebt het recht op onderwijs.
- Je hebt het recht op gezondheidszorg.
- Je hebt het recht op ontspanning.



Recht op _____



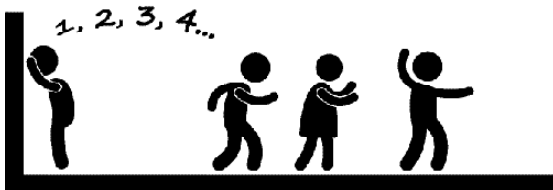
Kinderrechten

- Je wordt beschermd tegen discriminatie, je bent vrij van denken en geloof.
- Je wordt beschermd tegen misbruik en geweld.
- Je wordt beschermd tegen verwaarlozing.
- Je wordt beschermd tegen uitbuiting, niemand mag jou verplichten om in een fabriek te werken of om arbeid te verrichten als een volwassene.



Bescherming tegen _____

In het verdrag gaat er extra aandacht naar de bescherming van deze kinderen:



- Kinderen zonder familie en zonder een thuis.
- Kinderen van ouders die op de vlucht zijn.
- Kinderen met een beperking.
- Kinderen in conflict met de wet.
- Kinderen in oorlogsgebieden.

DOEN

- Organiseer met de klas een minidebat.
Staan op de agenda:
 1. Helpen in het huishouden (bij jou thuis) kun je als een vorm van kinderarbeid beschouwen.
 2. Ouders gaan hun boekje te buiten als ze jou een 'tik' geven.
 3. Kinderen alles geven wat ze vragen, kan als kinderverwaarlozing worden beschouwd.
- Geef het verslag een plaats in je verzamelmap.

Een lange weg

Thuis



Omdat hier de mensenrechten worden gerespecteerd.



Op school hadden we het hierbij over de rol van de Verenigde Naties en van Unicef.



Onder de loep

Mijlpalen voor de kinderrechten:

- 1889 – afschaffing van kinderarbeid tot twaalf jaar
- 1914 – schoolplicht wordt ingevoerd
- 1945 – oprichting van de Verenigde Naties
- 1946 – oprichting van Unicef
- 1948 – Verklaring van de Rechten van de Mens
- 1989 – Verdrag van de Rechten van het Kind**
- 1998 – oprichting van het Kinderrechtencommissariaat

Weetje

- Wist je dat het oorspronkelijk idee om ook kinderen rechten te geven van een kinderarts uit Polen kwam?
- Zowel de kinderarts als de Joodse kinderen werden gedood door de nazi's.



Dag, ik ben Janusz Korczak. Tijdens de Tweede Wereldoorlog ving ik kinderen van Joodse ouders op. Ik gaf ze een nieuwe thuis. Ik vond dat kinderen nog beter moeten worden beschermd dan volwassenen.

DOEN

- Teken op een groot vel papier de tijdlijn van 1830 tot 2014. Plaats er de data op die verwijzen naar de mijlpalen voor de kinderrechten. Steek de tijdlijn in je verzamelpapier.
- Stel een infofiche samen over Janusz Korczak. Geef de info een plaats in je verzamelpapier.

Een blokje verleden

Vul aan.

Kies uit : adel – broeders en zusters – Burger – Eerste Wereldoorlog – Europa – fabrieken – Fransen – industrie – kinderarbeid – kinderen – koning – mijnen – ouders – plicht – rechten – school – soldaten – VN – veiligheid – vrede – wet – ziekenfonds

Opstand

Op het einde van de 18e eeuw kwamen de _____ in opstand tegen de misbruiken van de _____ en de _____.

Ze stelden een Verklaring van de Rechten van de Mens en de _____ op. In die verklaring stond dat alle mensen _____ zijn, dat iedereen dezelfde _____ heeft, maar ook de _____ om te gehoorzamen aan de _____. Dit was een enorme uitdaging.



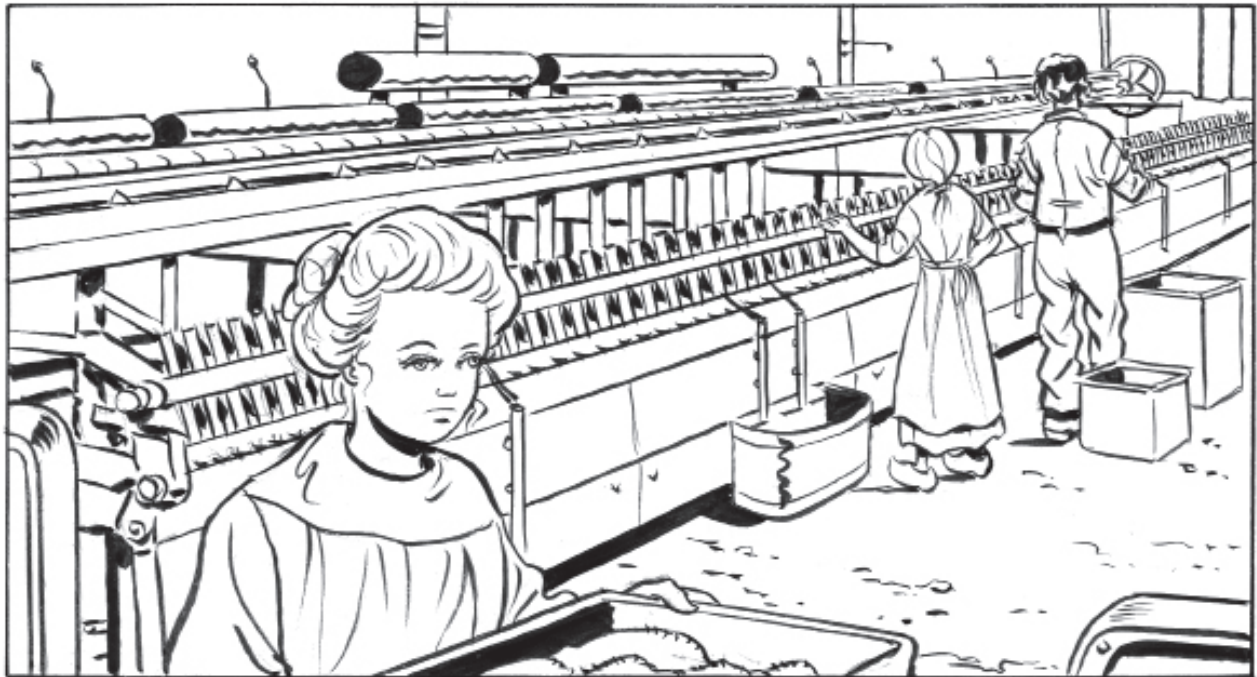
Opkomst industrie

Die Franse ideeën verspreidden zich in _____ en de rest van de wereld.

Helaas, door de opkomst van de _____ werden de levensomstandigheden slechter. In o.a. België, Frankrijk, Duitsland en Engeland werkten _____ onder de acht jaar meer dan acht uur per dag in _____ of _____. Ze kregen geen vakantie en konden geen beroep doen op het _____ als ze ziek werden.



Een blokje verleden



Wet op kinderarbeid

Pas op het eind van de 19e eeuw kwam er een wet op _____.

Meer zelfs: de _____ werden verplicht hun kinderen naar _____ te laten gaan tot hun twaalf jaar.



De Groote Oorlog

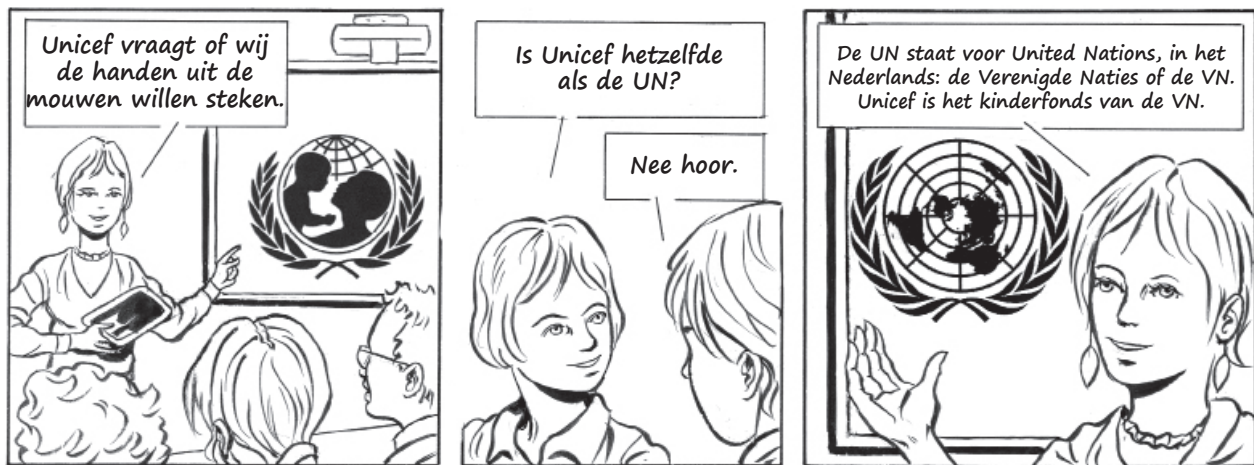
Tijdens de _____ (1914 – 1918) leefden de _____ en hun familie in verschrikkelijke omstandigheden.

Zo kon het niet verder.

Volkerenbond

Na de Eerste Wereldoorlog verenigden enkele landen zich met het doel te streven naar _____ en _____. In 1920 richtten ze de Volkerenbond op, die later werd vervangen door de _____.

In de klas



Onder de loep

- 11 december 1946: Herbert Hoover, een voormalige president van de Verenigde Staten, stelde de organisatie Unicef voor.
- Het doel? Kinderen, jongeren, zwangere vrouwen en moeders in Europa helpen die tijdens de Tweede Wereldoorlog kommer en kwel hadden gekend. Meer dan zes miljoen kinderen – ook in ons land – kregen hulp.
- Over de jaren heen breidde Unicef het werkdomein uit. Ondertussen biedt ze over de hele wereld hulp aan kinderen die het moeilijk hebben.
- Unicef is de grootste leverancier van vaccins voor ontwikkelingslanden. Ze ijvert voor gezondheidszorg, zuiver drinkwater, voeding, kwaliteitsvol basisonderwijs voor alle jongens en meisjes en ze beschermt hen tegen geweld, uitbuiting, aids, ...

DOEN

- Stel een infofiche samen over Unicef. Waarvoor staat dit letterwoord? Doelen? Acties? Verwezenlijkingen? Waar aanwezig momenteel en hoe?
- Kom een en ander aan de weet over Herbert Hoover.
- Geef de infofiches een plaats in je verzamelmap.
- Ga samen met de klas na hoe je Unicef kunt steunen.

Nog veel te doen

Thuis



Onder de loep

- In heel wat landen is het minder goed gesteld met de kinderrechten.
- Een overzicht?
 - In de meeste landen in het noordelijk halfrond, in Europa en Noord-Amerika is het best oké.
 - Enkele landen in Zuid-Amerika en Oceanië scoren ook goed.
 - Het is niet goed gesteld met de kinderrechten in vooral de Afrikaanse landen en in nogal wat landen in Azië. In Amerika valt Haïti uit de boot.



DOEN

- Lijst de landen op waar er nog heel wat werk aan de winkel is om de kinderrechten te doen gelden. Raadpleeg www.unicef.be. Vind je die landen terug in je atlas?
- Voorzie voor het overzicht een plaats in de verzamelmap.

In de klas



Onder de loep

- Het Vlaams Kinderrechtencommissariaat (KRC) werd opgericht in 1998.
- Je kunt er aankloppen met alle vragen over je rechten.
Je kunt er je verhaal kwijt als je denkt dat je onheus wordt behandeld.
Het maakt niet uit door wie, wat, waar of wanneer.
- Via de klachtenlijn kun je contact opnemen. Niet alle klachten zijn gegrond. Het moet om een ernstige situatie gaan. Ruziemaken met je broer of zus is geen drama. Gepest worden en niemand hebben die het voor je opneemt, is dat wel.
- Na een klacht wordt nagegaan of er verdere stappen moeten worden gezet. Gaat het om een ernstige schending van een kinderrecht, dan treedt het Kinderrechtencommissariaat in actie.

Het Vlaams Kinderrechtencommissariaat
 Gratis tel.: 0800 20808
 E-mail: klachtenlijn@kinderrechten.be
 Website: www.kinderrechten.be



DOEN

- Zoek samen naar een tiental redenen, voorvallen of gebeurtenissen die aanleiding kunnen geven om het Kinderrechtencommissariaat te contacteren.
- Geef het lijstje een plaats in je verzamelmap.

Tijd over? Zoek het uit.

Kruisende woorden

Vul het kruiswoordraadsel aan.

Met de letters uit de hokjes met een getal kun je een woord samenstellen.

Van links naar rechts

1. Elk kind heeft er recht op: weten waar je aan toe bent.
2. De miserie tijdens de Tweede Wereld... was de aanleiding om Unicef op te richten. – medeklinkers uit 'nood'
3. kaartspel – Elk kind moet kunnen ... (studeren).
4. van 'rennen' – lichaamsdeel (mv.)
5. binnen – waarnemer (afk.)
6. ruzie
7. reeds – van 'jokken'
8. kiekje, afdrukje – paar
9. Elk kinder... is even belangrijk. – Frans voor 'zout'

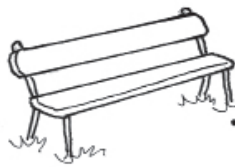
Van boven naar onder

1. het kinderfonds van de VN
2. kloosterzuster – noordoost – Olympisch record (afk.)
3. kermis – waterloop
4. ondernemingsraad (afk.) – meisjesnaam – ontmoetingscentrum (afk.)
5. medeklinkers uit 'rollen' – muzieknoot
6. uitgeput – stuk vlees
7. voorvoegsel dat verwijst naar 'landbouw'
8. kleine erwten
9. in ontvangst nemen – Engels voor cijfer 1
10. en dergelijke (afk.) – mezelf

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	8				3		4			
2										10
3										
4										
5										
6			9					6		
7					5					7
8			2							
9								1		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Tijd over? Zoek het uit.

Rebus

b = d



b = z



zo = u



ze = ic



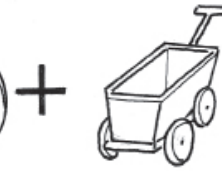
w = z



- st



- b



k = sma



b = m



n = ch



a = u



- e

Zoekrooster

Markeer in het rooster achttien begrippen die met kinderrechten te maken hebben. Klaar?
Plaats de letters die overblijven op een rij. Lees van rechts naar links en van onderen naar boven.

O	I	.	N	E	T	A	A	D	L	O	S	D	N	I	K
N	K	N	V	E	G	K	A	V	E	R	D	R	A	G	S
T	I	G	F	A	O	N	D	E	R	W	IJ	S	R	P	T
S	U	N	S	O	N	I	N	G	O	L	R	O	O	E	R
P	R	I	N	E	R	A	R	M	O	E	D	E	G	W	A
A	B	N	G	N	K	M	I	N	E	I	K	Z	E	A	A
N	S	E	R	U	O	O	A	V	,	N	R	E	W	T	T
N	I	M	L	M	R	E	H	T	C	S	C	E	E	E	K
I	M	E	F	E	C	I	N	U	I	B	E	J	L	R	I
N	G	E	Z	I	E	K	T	E	I	E	D	N	D	E	N
G	K	I	N	D	E	R	A	R	B	E	I	D	T	H	D
C	E	R	N	E	T	H	C	E	R	R	E	D	N	I	K

→ Er zijn drie groepen kinderrechten: _____



Tijd over? Zoek het uit.

Van dat ene woord

Meet je met om het even wie. Opdracht: binnen een afgesproken tijd – bijvoorbeeld drie minuten – zoveel mogelijk nieuwe woorden vormen met de letters uit

→ k i n d e r r e c h t e n c o m m i s s a r i a a t

Voorbeeld: en, eer, dier, strak, straat, schaars, ...

Je kunt het ook in je eentje:



Quiz

1. Het Verdrag van de Rechten van het Kind bestaat ...
 - a. 25 jaar.
 - b. 29 jaar.
 - c. 30 jaar.
2. De 'Dag van de Rechten van het Kind' valt op ...
 - a. 20 september.
 - b. 20 oktober.
 - c. 20 november.
3. Een andere benaming voor Unicef:
 - a. Kinderfonds van de VN;
 - b. Kinderfonds van de VS;
 - c. Internationaal Noodfonds voor Kinderen.
4. Er lijden nog altijd heel veel kinderen aan melaatsheid in ...
 - a. Bangladesh en India.
 - b. Centraal-Afrika.
 - c. Brazilië en Nepal.

5. In vluchtelingenkampen verspreiden ziektes zich razendsnel omwille van ...
 - a. het ontbreken van ziekenhuizen.
 - b. de strenge veiligheidscontroles.
 - c. een gebrek aan drinkbaar water en hygiëne.
6. Staat niet vermeld in de kinderrechten: het recht op ...
 - a. informatie;
 - b. zakgeld;
 - c. ontspanning.
7. Krijgen voorrang: kinderen ...
 - a. die weinig of niet sportief zijn.
 - b. met weinig of geen creatieve aanleg.
 - c. met een beperking.
8. Het oorspronkelijke idee om ook kinderen rechten te geven, komt van de Pool Janusz Korczak. Zijn beroep:
 - a. kinderarts;
 - b. rechter;
 - c. onderwijzer.
9. Kinderarbeid tot twaalf jaar werd afgeschaft in ...
 - a. 1885.
 - b. 1889.
 - c. 1900.
10. In 1946 werd ...
 - a. de VN opgericht.
 - b. het Kindercommissariaat opgericht.
 - c. Unicef opgericht.
11. De voorloper van de Verenigde Naties:
 - a. de Volkerenunie;
 - b. de Volkerenbond;
 - c. de Staten van het Volk.
12. Een andere benaming voor de UN:
 - a. de Verenigde Naties;
 - b. de Verenigde Volkeren;
 - c. de Verenigde Staten.
13. Met de kinderrechten kan het heel wat beter in ...
 - a. Noord-Amerika.
 - b. Oceanië.
 - c. vooral de Afrikaanse landen.



Tijd over? Zoek het uit.

14. Gratis telefoneren met het Kinderrechtencommissariaat kan op ...

- a. 0800 20 808.
- b. 0800 12 345.
- c. 0800 10 404.

15. Het doel van het Kinderrechtencommissariaat is ...

- a. vooral luisteren naar je verhaal.
- b. luisteren, advies geven en - indien nodig - actie ondernemen.
- c. advies geven en sanctioneren.

Geheimschrift

Schrap je telkens een van de twee letters zoals het hoort, dan lees je een zin. Tussen elk woord staat een punt.

MW eo cj ht ht ec na . ad lt al ew . kt ic ne dr eo rc es ni . ot av ed kr . de ze . ah ej al ea . wr eu re ne
il ed . ih eg tl . ge ob ne id . nh re eb bd ne an . , . ad la nu . th es ew fi te . WU un il ce ge fn . ih en at .
ur wi kt ie ni ne td ae ls ije dk ef . td os se il . mb ae ra en in ijk tm.

Oplossingen

Blz. 11 en 12 - Een blokje verleden

Opstand: Fransen – adel – koning – Burger – broeders en zusters – rechten – plicht – wet
 Opkomst industrie: Europa – industrie – kinderen – fabrieken – mijnen – ziekenfonds
 Wet op kinderarbeid: kinderarbeid – ouders – school
 Eerste Wereldoorlog: Eerste Wereldoorlog – soldaten
 Volkerenbond: vrede – veiligheid – VN

Blz. 16 - Kruisende woorden

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	I ₈	N	F	O	R ₃	M	A ₄	T	I	E
2		O	O	R	L	O	G		N	D ₁₀
3	U	N	O		L	E	R	E	N	
4	N		R	E	N		O	R	E	N
5	I	N		E		F		W	N	
6	C	O	N ₉	F	L	I	C	T ₆		I
7	E		E		A ₅	L		J	O	K ₇
8	F	O	T ₂	O		E	V	E	N	
9		R	E	C	H	T		S ₁	E	L

→ STRAATKIND

Blz. 17 - Rebus

Dankzij Unicef zijn er alsmaar meer lichtpunten.

Blz. 17 - Zoekrooster

kindsoldaat – verdrag – onderwijs – oorlog – armoede – Unicef – ziekte – kinderarbeid – kinderrechten –
 ontspanning – misbruik – mening – KRC – geweld – water – straatkind – informatie – geluk

Er zijn drie groepen kinderrechten: rechten die je beschermen, voorzieningen en inspraak geven.

Blz. 18 - Van dat ene woord

Er zijn meer dan 100 woorden: ar, at, as, en, es, er, ei, in, is, om, os, de, do, ma, mi, me, na, ra, re, si, te, ...

Blz. 18, 19 en 20 - Quiz

1b – 2c – 3a – 4a – 5c – 6b – 7c – 8a – 9b – 10c – 11b – 12a – 13c – 14a – 15b

Blz. 20 - Geheimschrift

Mochten alle kinderen over de hele wereld het goed hebben, dan heeft Unicef het uiteindelijke doel bereikt.